

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 1P/119/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614200650
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Radoslav Smatana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2014:4614200650.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske v konaní pred samosudcom Mgr. Radoslavom Smatanom, PhD. vo veci starostlivosti súdu o mal. T. P., R.. XX.XX.XXXX, toho času v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky A. K., R.. XX.XX.XXXX, D. T., N. XXXX/XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky A. K., R.. XX.XX.XXXX, D. Ž.O. R. R. Č.. XX a otca T. P., R.. XX.XX.XXXX, D. T., N. XXXX/XX, o zverenie do osobnej starostlivosti matky a o určenie výživného, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 26.05.2011 č.k. 9P/108/2011-21.

Súd z v e r u j e mal. T. P., R.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Súd z a v ä z u j e otca prispievať na výživu mal. T. sumou 100 € mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka (navrhovateľka) maloletého T. sa návrhom doručeným Okresnému súdu Topoľčany dňa 29.01.2014 domáhala zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti otcovi k maloletému T. v sume 100 € mesačne s účinnosťou od 01.02.2014. V priebehu konania vyplynulo, že navrhovateľka sa s maloletým zdržuje v obci Žabokreky nad Nitrou, kde si prenajala byt. Na základe tejto skutočnosti Okresný súd Topoľčany uznesením č.k. 11P/30/2014-48 z 05.03.2014 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Topoľčany č.k. 11P/30/2014-58 zo 16.06.2014 a s uznesením Krajského súdu v Nitre zo 07.08.2014 č.k. 8CoP/40/2014-65 preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Partizánske.

Matka maloletého návrh odôvodnila tým, že má vytvorené podmienky pre riadnu výchovu maloletého, na ktorej sa chce ako jeho matka podieľať. Uviedla, že očakáva narodenie druhého dieťaťa spolu s jej priateľom, s ktorým si prenajali 2-izbový byt v obci Žabokreky nad Nitrou č. XX, kde má maloletý vlastnú izbu. Bol jej nariadený probačný dohľad na tri roky, pričom sa pravidelne dostavuje na predvolania a pravidelne sa podrobuje testom na požívanie omamných látok. Uviedla tiež, že chce začať viesť usporiadaný život a riadne sa začať starať o svojho syna. Je si vedomá svojej zodpovednosti.

Kolíznym opatrovníkom odporučil zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' prispievaním na výživu maloletého s prihliadnutím na vek a potreby maloletého dieťaťa, ako i na zárobokové možnosti a schopnosti oboch rodičov.

Z výsluchu matky súd zistil, že v súčasnosti žije v podnájme v obci Žabokreky nad Nitrou, T. XX/XA, kde spolu s ňou žijú v domácnosti aj mal. T. a mal. K. D.. V súčasnosti je na materskej dovolenke s mal. K., pričom pri starostlivosti o domácnosť jej pomáha aj otec mal. K., ako aj jej dve sestry. Má príjem zo sociálnych dávok cca. 320 € mesačne. Výdavky odhadla na 500 € mesačne, pričom ich považuje za pohyblivé v závislosti od potrieb maloletých detí. V rámci skúšobnej doby podmieneného odsúdenia sa vyhýba kontaktu s osobami, s ktorými ju spája kriminálna minulosť a snaží sa žiť riadnym životom. Sľúbila, že sa bude o maloletého T. riadne starať a v prípade, ak by jej súd uložil nejaké obmedzenia - výchovné opatrenia, týmto sa podriadi.

Stará matka maloletého T. na pojednávaní uviedla, že je spokojná s tým, že sa mal. T. teraz nachádza vo faktickej starostlivosti navrhovateľky, táto sa o neho vzorne stará a má ho rada. Uviedla, že v súčasnosti má problémy so zrakom, čaká ju aj operácia, a preto bude rada, keď súd vyhovie návrhu navrhovateľky, pretože táto sa bude o mal. vzorne starať. Otec maloletého si vyživovaciu povinnosť plní zodpovedne a pravidelne, peniaze posieľa k jej rukám a ona ich potom následne poskytuje matke maloletého T..

Otec maloletého na pojednávaní uviedol, že nesúhlasí s celým návrhom, nakoľko tento mu bol doručený až na pojednávaní. Uviedol, že býva so sestrou v Topoľčanoch v 2-izbovom byte, pričom náklady sú zhruba 300 € mesačne. Pracuje ako profesionálny vojak a dosahuje príjem v čistom 670 € mesačne. Vyživovaciu povinnosť má iba k mal. T.. Má tiež náklady na cestovné.

Kolízna opatrovníčka maloletého na pojednávaní uviedla, že odporúča zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' prispievaním na výživu maloletého s prihliadnutím na jeho vek a potreby ako i zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého, otca maloletého, starej matky maloletého, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s obsahom spisového materiálu, ako aj pripojeného spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/108/2011 a zistil nasledovný skutkový stav:

Maloleté dieťa sa narodilo zo vzťahu A. K. a T. P., ktorý otcovstvo dobrovoľne doznal. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 9P/108/2011-21 zo dňa 26.05.2011 bol maloletý T. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky A. K. a každý z rodičov bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 60 € mesačne.

Z podanej správy ÚPSVaR Partizánske o šetrení pomerov súd okrem iného zistil, že matka maloletého je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke s maloletým K. D., R.. XX.XX.XXXX, ktorý pochádza zo vzťahu s K. D.T.. Spoločne s maloletými deťmi býva v 2-izbovom byte v Žabokrekoch nad Nitrou č. XX, kde hradí poplatky spojené s bývaním v sume 220 € mesačne, elektrinu v sume 70 € mesačne, pohľadávky súdu v sume 45 € mesačne. Maloletý T. navštevuje materskú školu, kde mu matka hradí stravu v sume 25,70 € mesačne.

Zo správy dožiadaného ÚPSVaR Topoľčany súd zistil, že stará matka maloletého obýva 1-izbový mestský byt, za ktorý mesačne platí 176 €. Táto potvrdila, že maloletý je v starostlivosti matky približne od januára 2014, pričom sa o neho vzorne stará Matka maloletého T. poberá Prídavok na dieťa (na K.) a dávku v hmotnej núdzi v sume cca 49 € mesačne. Úspešne absolvovala sociálno-psychologický výcvik v čase od 12.02.2013 do 16.09.2014 u klinického psychológa PhDr. Evy Geletovej, ktorý mala nariadený v rámci probačného dohľadu na dobu troch rokov. Otec maloletého pracuje ako profesionálny vojak vo vojenskom útvere 4444 v Hlohovci. Je slobodný, vyživovaciu povinnosť voči maloletému si plní riadne a pravidelne. Spolu so sestrou býva v 2-izbovom mestskom byte, kde mesačné náklady na bývanie predstavujú sumu 250 €. S maloletým sa nestretáva, nemá k nemu vytvorený citový vzťah. V správe sa ďalej uvádza, že v súčasnej dobe vedie matka usporiadaný život, vzorne sa stará o obe maloleté deti a so starostlivosťou o ne jej pomáha jej matka, p. K.. Odporučili návrhu matky vyhovieť a zároveň navrhli uložiť výchovné opatrenie - dohľad, keďže v minulosti sa stávalo, že matka maloletého dieťaťa bezdôvodne opustila domácnosť i maloletého a sama sa o neho nikdy nestarala.

Z písomných potvrdení ÚPSVaR Topoľčany súd zistil, že matka maloletého v súčasnosti poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 € mesačne, dávky v hmotnej núdzi v sume 49,80 € mesačne a prídavok na dieťa v sume 23,52 € mesačne.

Z potvrdenia klinického psychológa PhDr. Evy Geletovej súd zistil, že navrhovateľka úspešne absolvovala v čase od 12.02.2013 do 16.09.2014 sociálno-psychologický výcvik s odborným obsahom sebazpoznávanie a poznávanie iných, verbálna a nonverbálna komunikácia, asertívne správanie, konflikty a ich riešenie, zvládanie agresivity a napätia, nácvik pozitívne orientovaného správania.

Z priebežnej probačnej správy súd zistil, že navrhovateľka sa pravidelne zúčastňuje nariadenej probácie. Viackrát mala odobratú krv s negatívnym výsledkom. Od septembra je navrhovateľka opätovne kontrolovaná hliadkou OO PZ Partizánske na dodržiavanie obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o rodine") rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 45 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 47 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká a/ dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b/ smrťou maloletého dieťaťa, c/ smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, d/ právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, e/ právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, f/ rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46. Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného

minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Po vykonanom dokazovaní mal súd za preukázané, že návrh matky na zverenie maloletého T. do jej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne, nakoľko preukázateľne došlo k zmene v jej osobnom živote k lepšiemu. Táto si uvedomila následky svojho negatívneho konania, za ktoré bola aj v trestnom konaní potrestaná, pravidelne sa podrobuje nariadenej probácii, ako aj iným obmedzeniam a povinnostiam, ktoré jej boli uložené. V súčasnosti už fakticky starostlivosť o maloletého vykonáva, keďže tento s ňou býva so súhlasom starej matky v spoločnej domácnosti. Podľa podaných správ pracovníkov ÚPSVaR Partizánske i Topoľčany sa matka o maloletého T.Š., ako i o jej ďalšie dieťa (K.), ktoré sa jej narodilo začiatkom tohto roku, vzorne stará, deti majú vlastnú izbu a žijú v čistom prostredí, hygiena je na požadovanej úrovni. Stará matka so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky súhlasí a tiež pozitívne hodnotí súčasne správanie navrhovateľky ako aj jej starostlivosť o maloletých. Rovnako kolízny opatrovník odporučil návrhu vyhovieť na základe pozitívnej zmeny v živote navrhovateľky. Za danej situácie mal súd za preukázané, že v súčasnosti je zverenie maloletého T. do osobnej starostlivosti matky v jeho prospech, pričom súd bral na zreteľ skutočnosť, že prioritný záujem je, aby bolo maloleté dieťa v osobnej starostlivosti rodičov, alebo jedného z nich, pokiaľ spolu nežijú a zároveň tomu nebráni žiadna prekážka. Za danej situácie súd nezistil žiaden dôvod, pre ktorý by nemal návrhu matky vyhovieť a nič na tomto závere nezmenil ani postoj otca maloletého, ktorý s týmto návrhom nesúhlasil, pričom on sám nijakým spôsobom neprejavuje záujem na osobnej starostlivosti o maloletého a o kontakt s maloletým záujem nejaví. V danom prípade nie je ani potrebné nariaďovať výchovné opatrenie - dohľad, keďže v súčasnosti je správanie navrhovateľky na požadovanej úrovni a navyše kolízny opatrovník túto alternatívu na pojednávaní ani nenavrhol.

Súd považoval navrhovateľkou požadovanú výšku výživného vo výške 100 € mesačne, ku ktorej navrhla otca maloletého zaviazat' za primeranú s ohľadom na jeho majetkové pomery, možnosti a schopnosti. V súčasnosti má maloletý päť rokov a od 01.09.2014 bol prijatý do Základnej školy s materskou školou v Žabokrekochoch nad Nitrou na predprimárne vzdelávanie. Vzhľadom na vek maloletého aj celkový vývoj životných nákladov vzrástli odôvodnené potreby maloletého ako aj celkové výdavky potrebné na jeho zaopatrenie. Otec je v súčasnosti zamestnaný ako profesionálny vojak s čistou mesačnou priemernou mzdou vo výške 670 €. Matka je na rodičovskej dovolenke a jej jediný príjem tvoria sociálne dávky vo výške cca 280 € mesačne. S prihliadnutím na vek a opodstatnené potreby maloletého ako aj zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov a najmä povinného rodiča preto súd rozhodol tak, že určil otcovi výživné v sumu 100 € mesačne k rukám matky maloletého dieťaťa vždy do 15-teho dňa vopred s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia, keďže maloletý je ešte de jure v osobnej starostlivosti starej matky, ktorej otec maloletého zatiaľ výživné platí, pričom mal súd za to, že takto určené výživné je primerané k zárobkovým a majetkovým pomerom otca. Súd mal na zreteli aj tú skutočnosť, že otec maloletého už inú vyživovaciu povinnosť nemá, pričom žije v spoločnej domácnosti so svojou sestrou, s ktorou sa spoločne podieľajú na nákladoch domácnosti. Za danej situácie je v možnostiach a schopnostiach otca takto určené výživné plniť.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, a to písomne v troch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
10. bol odvolacím súdom schválený zmier.

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).